К.

ב

א מעשה.

זײַן מוהל איז געקומען זײַן [illegible] האט געזאגט קיין [illegible] און ווי ער פֿאָר
פֿאָרן אויך [illegible]. און ווען [illegible] האט דער רבי [illegible] אָנגעהויבן צו שרײַען
אויך [illegible] מיט [illegible]. [illegible] פֿון [illegible]. און [illegible] קומען נאָך אײַן,
צו [illegible] און [illegible]. [illegible] צו [illegible] האָט [illegible]. און [illegible] און גאָט [illegible] און [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]. און [illegible] און [illegible] גאָט נאָך [illegible]
און האָט דער רבי [illegible] געזאָגט מיט זײַן גרויס קול. און [illegible] [illegible]
[illegible] און [illegible] נאָך [illegible]. און [illegible] דער רבי [illegible]
און [illegible] אַ מיט [illegible]. און [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]. און [illegible] [illegible] און [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]. און האָט זיך מיט [illegible] [illegible] און [illegible]
דער רבי [illegible] איז [illegible] און איז [illegible] צו [illegible] צום רבין [illegible].
[illegible] דער רבי האָט צו [illegible]. און האָט אַ [illegible] צו [illegible]
[illegible]. [illegible] האָט [illegible] [illegible] [illegible] און האָט נאָך [illegible]
[illegible]. [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] קען [illegible]
[illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] איז [illegible]. און [illegible] האָט זיך [illegible]
[illegible] [illegible] רבין [illegible] און האָט [illegible] צו [illegible] און
צו [illegible] מיט זײַן [illegible] קול. און [illegible] צו [illegible] רבין [illegible], [illegible]
[illegible] פֿון [illegible]. [illegible] קען [illegible] נאָך [illegible].
[illegible] איז [illegible] און [illegible] [illegible] האָט [illegible] מיט 4 [illegible]
און [illegible] צו [illegible]. און [illegible] נאָך [illegible]
צו [illegible]. [illegible] [illegible] און [illegible] און [illegible] [illegible]
געקומען צום רבין. און [illegible] [illegible] גאָר נאָך [illegible],
און האָט [illegible] [illegible]. און [illegible] רבי [illegible] האָט זיך [illegible] נאָך [illegible] געקומען
[illegible]. און [illegible] [illegible] צו [illegible] [illegible] [illegible].
[illegible] האָט [illegible] [illegible] [illegible] צו [illegible] [illegible] [illegible].
[illegible] [illegible] [illegible] בקשה. [illegible] [illegible] [illegible] קען [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible]
[illegible] צו [illegible] דער רבי [illegible] [illegible] נאָך [illegible]. [illegible]
[illegible] 6 [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] רבי [illegible] 6 [illegible]
[illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] דער רבי צו [illegible] האָט [illegible]
[illegible] און [illegible] [illegible].

מ'האָט פֿון דעם רבי. נאָכדעם איך דאַרף דיר זאָגן מיט המלכות.
אַזוי, [illegible] דער רבי זצללה"ה איך וויל ביז דער [illegible] ניט [illegible]. איך וויל
דיר נאָך זאָגן געזאָגט. און איך [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible]
געזאָגט וואָס איך וויל דער [illegible]. און [illegible] און [illegible] [illegible]
[illegible], [illegible] געזאָגט [illegible]. און [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]. און [illegible] [illegible] [illegible] געזאָגט [illegible]
[illegible] [illegible]. און [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] דער רבי זצללה"ה [illegible]
[illegible]
[illegible] געזאָגט [illegible]
[illegible] דער רבי זצללה"ה, האָט [illegible].
און האָט [illegible]. און האָט [illegible]. אַזוי האָט [illegible]
[illegible]. און [illegible] געזאָגט. און [illegible]
[illegible]. אַזוי האָט [illegible] געזאָגט [illegible]
[illegible]. און האָט [illegible]
[illegible] און [illegible]
[illegible]. אַזוי האָט [illegible]. און [illegible]
און [illegible] געזאָגט. און האָט [illegible].
[illegible]. האָט [illegible]. און [illegible]
[illegible] און [illegible]. און [illegible]
[illegible] האָט [illegible]. און [illegible]. און [illegible]
[illegible], האָט [illegible]. אַזוי האָט [illegible] און [illegible]
[illegible]. און האָט [illegible]. [illegible]
[illegible] געזאָגט.
אַזוי האָט [illegible]. און
האָט ניט [illegible]. אַזוי האָט [illegible] און [illegible]
[illegible]. און [illegible]. און [illegible] האָט [illegible]
[illegible]. [illegible] האָט [illegible]
און [illegible]. [illegible] רבין זצללה"ה. און [illegible]
[illegible]. און [illegible] געזאָגט [illegible]

פועט ווס געגען הבל ווען קומען. ווען קען ברוכע צום פועשפט, נט, פאמען פיחו יאווען
גיגעשען, ווען ווי פאו פונען געקומען צום רבין צדקה. ווצו האט פיו ואם ואלאונג
געטאן ווצ פאס געלט ואמ באו ואמע. ווצו האט פאו רבי צדקה געמאסען וועצווארצונגען
קומען ואושען ווצווגעא פיהון בעטוונג. פאו ווען האט פאו רבי ואמע געמאסען ברוינגען
פון ואם פאס געלט. וואלן אווגען פאראן פיוו געקומען צום רבין צדקה.
ואן פאו הפוסטאוו ואמ אוויק געקומען. האט פאו רבי געמאסען פאן גלו א צאהל
פוגאן סוואון ווילן פון געלט. ווצו האט א ואם געצאגט וואו סוואון. ואן רעט
ואשמע וואלן רלוסע. ווצו פאגט ואם פאו רבי צדקה וווס רעפסטו ואט ואר
אלין רלוסע. פון קומסט נט רעפען ואט ואר וואלן ואפרעש. ווצו האט א פיק געזאגט
ווון א פאר טעטאס נט גאר נט וווס ואן רעפט פוווואן. פאגט פאו רבי צדקה צום גבאי
גיב ואם נאו גוטע מטעוה קלעס ווטס א ואפעסען פון רעפען וואלן ואפרעש.
ווצו האט א בועלף ואגעסען פון רעפען וואלן ואפרעש. ווצו פאגט פון ואהם
פאו רבי צדקה פון האסט פאוק ואמע ואמן. פועוואס האסטו פון פרוסיראט
ואט פאר קוואבע. ווצט פועלן פון פון תרומה ואוכען ואן פון האט נט אפגוואשן.
האט א פיק בועלף ואלפה געוואן ואן האט ואר געגעבן גט. ואן האן פון געלט
האט א פיק געשאפען טויבנט רהט ואן פאס ואבראנקע. געלט האט א ואהר
ופגעגאנגען.

ווען מ׳האט איז דער רבי [ר׳ משה] זצ"ל געקומען מיט זיינע מענטשן צום מגיד קאזשעניצער
אויף שבת תצוה. ווען דאווענען איז געווען פארטיק ה׳ הזקן. דאוונטשיק [illegible] דער נאכט
איז געשטאנען דער רבי זצ"ל מיט זיינע מענטשן לעבן מגיד. זאגט דער מגיד.
ושמחת בחג דערווייל נאכן ר׳ סוף [illegible] ני גאנץ [illegible] [illegible]
ר׳ פלוישנער [illegible]. [illegible] דער רבי ווי. [illegible] [illegible] ווארט גאר
צוהערן דער רבי לערנען. זאגט [illegible] [illegible] גאר [illegible]. [illegible]
נאכן דאוונען האט דער מגיד געפרעגט [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
האט דער מגיד פארשטאנען אז [illegible] [illegible] געגלייבט [illegible] [illegible] האט [illegible]
געלערנט [illegible] [illegible] גאנץ נאכט [illegible] [illegible]. [illegible] האט [illegible]
נאך געצווונגען לערנען. פרעגט דער מגיד דעם רבין [illegible] [illegible]
אף געלערנט [illegible] גאנץ [illegible] דער רבי זצ"ל ווי. [illegible]
[illegible] [illegible] אז [illegible] דער גאנץ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].
נאך דער [illegible] האט מען געזאגט [illegible] [illegible] [illegible] דער רבי זצ"ל
[illegible] געזאגט.

און שלאנג [illegible] [illegible] האט איך געהערט פון דעם [illegible] [illegible] [illegible]
און [illegible] איז געקומען צום רבין זצלה"ה איין בחור פון [illegible] [illegible].
און האט זיך פאר דעם רבין זצלה"ה געקלאגט אז דער [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].
און וויל [illegible] [illegible] געבן פאר [illegible]. ווי ער [illegible] אזוי פאר דעם רבין זצלה"ה
און האט פון [illegible] [illegible] בקשה ער [illegible] [illegible] [illegible]. אזוי [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] רבי
פאר וואס [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] דעם [illegible] [illegible].
האט זיך [illegible] בחור [illegible] [illegible] [illegible] פון דעם רבין [illegible] [illegible].
[illegible] ער האט זיך [illegible] [illegible] פון דעם רבין זצלה"ה. ווי אזוי [illegible] ער
[illegible] [illegible] [illegible]. אזוי האט ער זיך [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].
אז ער האט [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] ווי [illegible] [illegible].
און [illegible] [illegible] זיך פון דעם [illegible] אין [illegible] [illegible] ער [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]. אזוי האט דער רבי זצלה"ה [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] דעם בחור׳ס [illegible] [illegible]. [illegible] דעם [illegible] דער [illegible] בחור.
[illegible] [illegible] [illegible] און [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].
[illegible] [illegible] [illegible] דעם [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. און אזוי [illegible] [illegible].
ווי דער בחור איז געקומען [illegible]. אזוי האט [illegible] [illegible] [illegible]. און [illegible]
האט [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] פון דעם [illegible]. און [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. און [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] רבין
און האט [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible].

וו מעשה

איין מאל פאר פסח האט מען ניט געקאנט קריגן קיין פיש אויף יום טוב
און דער רבי זצ"ל האט געהייסן רופן דעם גבאי שלמה [illegible] און געזאגט צו אים
גיי פאר [illegible] און לאז מען קויפן פיש אויף יום טוב. האט דער גבאי
געפרעגט [illegible], און געזאגט צום רבין ווי קען מען יעצט קריגן פיש
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ווייסט איר אליין ניט קריגן.
אזוי האט אים דער רבי זצ"ל געענטפערט פונדעסטוועגן פרעג איך
און גיי אויך [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] פיש אויף יום טוב
אזוי האט א [illegible] [illegible] דעם רבין און [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] פיש און האט ניט [illegible], אזוי האט א [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] האט א [illegible] [illegible] [illegible] האט מען
[illegible] [illegible] [illegible] שלמה [illegible] און געזאגט צו אים אליין [illegible].
[illegible] [illegible] [illegible] פיש. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
און [illegible] [illegible]. און [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] דער גבאי
האט [illegible] [illegible] [illegible] פיש צו [illegible] [illegible] [illegible] און האט
מען [illegible]. [illegible] האט מען דער גבאי [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] פיש. אזוי האט מען דער [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]. און [illegible] פיש [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] האט [illegible] [illegible] ניט [illegible] קיין פיש. [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. האט א [illegible]
[illegible] פיש [illegible] [illegible] [illegible] א [illegible] ניט [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. און [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
קיין קויפן [illegible] [illegible] פיש און [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
און [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] פיש [illegible] [illegible]. און [illegible] דער גבאי
האט [illegible] [illegible] פיש צום רבין זצ"ל האט א [illegible] [illegible] [illegible]
און האט [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] מאל. און געזאגט צו דעם [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] פיש [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

מעשה

איין מאל איז געקומען קיין וואלאזשין אין ישיבה פון ווארשעווער שטאט מיט צוויי קינדער
קלענער און צוויי איז געווען [illegible]. און דער איז געווען בייא רביק. אזוי אויסגעצייכנט
[illegible] און סטודענטן אזוי האט ער געפרעגט דעם ביזן ראש ישיבה פון
וואלאזשין ווער בין איך. האט ער געזאגט פון ווארשע שטאט. און פרעגט צו וואס [illegible]
איז דער רבי ווילט וויסן ווער דער ישיבה איז. אזוי, ווייל ער ווייסט אויך [illegible]
די גמרא רבי. און דער ראש ישיבה האט זיך [illegible] און [illegible]
צום רבין זצ"ל. און אזוי ווי ער האט נאך [illegible] צו רבין. אזוי [illegible]
דער רבי זצ"ל [illegible] פון דעם. דאס קינד וואס [illegible] דער רבי האט איז
די גמרא און דאס קינד וואס איז נאך [illegible] די גמרא. [illegible]
[illegible] די גמרא. וואס [illegible] צו [illegible]. [illegible] האט [illegible] נאך [illegible]
[illegible] זאגט דער רבי [illegible] פון דער [illegible]? וואס [illegible] צו [illegible] געקומען
[illegible]. [illegible] און [illegible] קליידער. אזוי [illegible]
האט [illegible] און ער [illegible] געקומען נאך [illegible] צום רבין זצ"ל
און ווייל ער איז אַ [illegible] און ער [illegible] בקשה. זאגט דער רבי זצ"ל
[illegible] נאך [illegible] וואס [illegible] נאך [illegible]. אַ [illegible] קומען
און [illegible] ער [illegible] וואס [illegible] און ער [illegible] ווארט.
אזוי האט דער [illegible] נאך [illegible] און [illegible] געזאגט
און [illegible]. דער נאך האט ער דער רבי זצ"ל [illegible]
[illegible] וואס דער האט [illegible]..

די מעשה האט זיך געטראפן פאר אונזערע אויגן.
עס איז געווען אין מעשה דאס איז געקומען צום רבין זצלה״ה ר״ח אלול ווען [illegible]
[illegible]. ר׳ יצחק [illegible]. וועלכער האט ניט געהאט קיין קינדער און [illegible]
האט [illegible] פון [illegible] האט ער דער רבי זצלה״ה געבעטן
פאר אים ברענגען א שטיקל לייוונט פון [illegible]. האט אים דער גבאי צוגעזאגט
און ווען [illegible] איז געקומען דער גבאי צום רבין זצלה״ה נאך [illegible] און האט [illegible]
אים דעם שטיקל לייוונט וואס דער רבי זצלה״ה האט אים געבעטן. אזוי [illegible] אים דער רבי
זצלה״ה צו ווער ער האט אים געגעבן פאר דער [illegible]. האט אים דער גבאי געזאגט
אז ער האט אים געגעבן. האט דער רבי זצלה״ה [illegible] צו [illegible] און דעם שטיקל
לייוונט. און האט [illegible] אים [illegible] דער [illegible] טבת. האט דער גבאי
ני [illegible] וואס [illegible] וואס [illegible] דער רבי זצלה״ה מיט דעם. נאך דעם האט דער
רבי [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] וואס [illegible]
און [illegible]. [illegible] [illegible]
[illegible] דער [illegible] [illegible].
און [illegible] טבת. [illegible] דער רבי [illegible]. און [illegible] התחלקות האט [illegible]
[illegible] תכריכים פון דעם שטיקל לייוונט. אזוי [illegible]
נאך דעם [illegible] וואס דער רבי זצלה״ה האט [illegible] וואס ער האט
[illegible] [illegible] טבת.

מעשה.

דער רבי זצלה״ה איז געווען דעם טשערנאבילער מגידס זי״ע תלמיד
און דיזע מעשה האט פאסירט דער רבי זצלה״ה פאהרען צום מגיד קיין טשערנאביל
איינמאהל איז געפאהרען דער רבי מיט נאך חסידים אויף ראש השנה
קיין טשערנאביל צום מגיד. און עס איז געווען די נאכט פון זכור ברית.
זענען זיי געקומען אין איין דארף קאראוויאד. שוין ניט ווייט פון טשערנאביל
האבן זיי זיך אפ געשטעלט ביי איין קרעטשמער. און דער רבי זצלה״ה
מיט זיינע חסידים זענען געגאנגען אין קרעטשמע. זיצנדיג וועסטלער און שפעט
אויף די נאכט. ווען דער רבי זצלה״ה האט דאס הערט. איז איינער זייער געפאלען
די מעשה זיך אנגעזאגט לאזן בעטלער און הערט זיך ווי וואס א שפעט.
אזוי ווי ער האט אפ געשפעט. בעט איינער דער רבי זצלה״ה אז ער זאל
שפילן נאך איין מאהל. זאגט דער בעטלער אז ער זאל איהם קויפן ועשמוך בראנפען.
האט איינער דער רבי זצלה״ה געקויפט ועשמוך בראנפען האט ער וועלך געשפעט.
נאכדעם קויפט דער רבי נאכמאל וויפיל ועשמוך בראנפען. און ער שפעט.
נאכדעם האבן די חסידים שוין געוואלט פאהרען וואס צום געפסטן.
בייזאמען און קומען צום זכור ברית קיין טשערנאביל. ווען דער רבי זצלה״ה
פארנומט זיך נאך מיט דעם בעטלער. אזוי זיינען זיי שטיין בעטליגץ
געוואלט אוועקן רבין זצלה״ה. נאר וואס קרעכן זיי ניט. ועגער לאזן דעם רבין
דארט קומען זיי ניט. ועגנצור דער בעטלער האט שוין אויך געשפעט זיינען
אויף דער שורה. אזוי זענען זיי אוועק געפאהרען. און זיי זענען געקומען קיין
טשערנאביל. פארטאג ווען מען האט שוין געזאגט סליחות.
נאך ביים מגיד האט מען שוין אנגעצונדן די ליכט. און דער מגיד האט
געווארט מיט די סליחות. ווען דער רבי זצלה״ה מיט זיינע חסידים זענען
אריין געגאנגען צום מגיד האט דער מגיד פריער זיך ועגער געגאנגען צו
רבין זצלה״ה. און האט ביי אים מקבל שלום געווען. אזוי האבן זיי שוין געוואוסט
אז דער מגיד איז ניט ברוגז אויפן רבין וואס ער האט זיך פארשפעטיגט.
נאכדעם האבן זיי מקבל שלום געווען. נאכן קבלת שלום זאגט דער מגיד
צו צום רבין זצלה״ה. וועגאל ביי דער האסטו זאגן ועגער געזאגט און געזעצן דער סוף
שאלום שיר השירים און קרעוואהל ביים בעטלער. וועגנדער האבן זיי שוין פריער
געשטאנען נאך וואס האט זיך דער רבי זצלה״ה פריער גענאט אין קרעטשמע
און האט געהערט שפילן דעם בעטלער אויף דער לירע.

אײן װוּנדערלעכע מעשׂה האָב איך געהערט פֿון ר' נטע הכּהן
זאַליק פֿון אַנדערע מענטשן.

עס איז געווען אײן מעשׂה אין דער שטאָט נאָוואַרעדיטש זענען געווען צוויי חבֿרים
און האָבן זײ צוזאַמען געלערנט גמרא מיט מפֿרשים. און אײנמאָל איז געוואָרן אַ קריג
צווישן בײדע אין דעם פּשט פֿון דער גמרא. דער זאָגט אַזױ, און דער צווייטער זאָגט אַזױ.
איז דער פּשט. בקיצור דיא מחלוקת צווישן בײדע איז געווען זײער גרויס.
ביז עס איז געוואָרן צווישן בײדע אַן פֿײַנטשאַפֿט אויף לעבן. אײנער פֿון בײדע
װעלכער האָט געהײסן ר' צבֿי האָט נאָך געזאָגט דעם צווייטן ביזן לעבן אױך
און האָט אים פֿיל שלעכטס געטאָן. ביז דער צווייטער איז געשטאָרבן פֿאַר שלאָפֿט
געוואָרן, און אין קורצער צײַט אַרום איז ער געשטאָרבן. און עטלעכע וואָכן אַרום
נאָך זײַן טויט איז דער געשטאָרבענער געקומען צום חלום צו ר' צבֿי הכּהן און געזאָגט
צו אים. קום מיט מיר צום דין. און האָט אים געגעבן צײַט דרײַ טאָג.
װען ר' צבֿי האָט זיך אױפֿגעכאַפּט פֿון שלאָף האָט ער זיך דערפֿון אױסגעלאַכט.
דען ער האָט זיך געטראַכט אַז דיא חלומות זײַנען פּוסט. און האָט ניט געוואָלט
גלויבן אין דעם חלום. װען עס האָט געענדיקט דיא צײַט פֿון דיא דרײַ טאָג
איז דער געשטאָרבענער געקומען צו אים דאָס אַנדערע מאָל. בקיצור ער איז
שוואַך געוואָרן זײער געפֿערליך און איז אױך געשטאָרבן. דעם חלום האָט ר' צבֿי
דערצײלט צו זײַן װײַב װעלכע דיא האָט פֿריער אױך געהערט דערפֿון. און האָט
אױך ניט געװאָלט גלײבן װאָס ער. און עס האָט געדויערט צוויי וואָכן נאָך
זײַן טויט. איז געקומען דער ערשטער געשטאָרבענער צו דעם װײַב פֿון ר' צבֿי הכּהן
און רופֿט זי אױך צום דין. װי זי האָט זיך אױפֿגעכאַפּט פֿון שלאָף
איז זי זײער דערשראָקן געוואָרן. דאָס װײַב האָט זיך דערצײלט איר
פֿעטער ר' יעקב װעלכע האָט געוואוינט אין אַ דאָרף ניט װײַט פֿון נאָוואַרעדיטש
האָט זי אים דערצײלט דיא מעשׂה. אַזוי האָט דער פֿעטער איר געטרייסט
עס איז ניט קײן געפֿערלעכס. איך פֿאָר הײַנט אַהײם. און מאָרגן פֿרי איר גײט
װײַל איך דאַרף פֿאָרן קײן װאָלאָזשין צום רבּין דען ער איז געווען אַן מקורב
צום װאָלאָזשינער רבּין. און װי ער האָט איר צוגעזאָגט אַזוי האָט ער געטאָן.
װי ער איז געקומען פֿאַרנאַכט קײן װאָלאָזשין. האָט ער שוין געטראָפֿן
װי הרב האָט זיך פֿאַרשלאָסן אין זײַן חדר צו דאַוונען מנחה. װי זײַן
שטײגער איז געווען. האָט ר' יעקב הכּהן ניט געוואָלט אָנקלאַפּן אין טיר
פֿון דעם חדר װאָס הרב האָט זיך פֿאַרשלאָסן דאַוונען. און האָט
זיך געטראַכט איז ער װעט שוין אָנװאַרטן ביז הרב װעט אָפּדאַוונען.
דערװײַל האָט ער דערצײלט דיא מעשׂה דעם גבאי.

ווי דאס די מיר אייגן געקומען צום טיש אויבן קיפוש ווי ער האט דערזעהן
לר' יעקב האט ער אים צו גערופן און האט אים אפ געגעבן „שלום עליכם"
און געפרעגט אים וואס ער וויל. און וואס איז דיין פארלאנג. ווייל האט
ר' יעקב דערציילט די גאנצע מעשה להרב. דערהערט האט הרב
אנגעהויבן צו שרייען אויף דעם [illegible] אויף ר' נטע הכהן אויך אויף
ר' יעקב'ן וואס צווי הייבן ניט אנגעהאלטן און טרייסט און אויך דערציילט
די מעשה. עס איז דאך פקוח נפש. נאר וואס קען מען טאן ווייל מיר האבן
איז צווי מאל שוין געשטאנען. האט הרב אנגעהויבן קוקן אויף דעם לוח
פון שבת קודש און האט זיך געזאגט. דער מעשה נפטר איז
איז אויך די פעש אויף און דער אויגן נאך אמאל דערט אמאן נאך.
איז האט ער אנגעהויבן רופן צום געשטאנענעם. און האט אויך געזאגט
וואס די [illegible] פון [illegible]. נאר עס מאג פון נאך קיין זאך צו
געשאפן צוויי נפשות פון די וועלט. און אזוי אנגעהויבן וואלט געווען
געזעסן בא דעם טיש האט צווי אנגעהויבן און פראגע און געווען
פון דעם שרייען געוועזן האבן פון דעם רבן ווערטער
השלום ומאסט!

ר' משה האט זיך געהערט פון זיין זיידן ר' משה מאחנאווקער
וואס ער האט געהערט פון הרב הצדיק הקדוש ר' מרדכי שלום'ל מקארעסטשעוו.
הרב מקארעסטשעוו האט וואונדערליכע דערציילט פון דעם וואונדער מהרב
פון טשערנאביל. די מעשה זייער געקומען צו זיין חסידים און זייער דערציילט
אז הרב הצדיק מרדכי שלום איז פון זיין מעשיות האט הרב
זיין געפונט אז עס קען נישט זיין אז הרב מרדכי זאל נסים טוען
אויף אים. און זיך אז זיך דערציילט די מעשה. עס איז געווען ביי זיך
בין אלט געווען דריי צען יאר. האט זיך זיך געדופן דער זיידע פון קאטעלנע.
אויך האט זיך דער הערט אז זיין שטאט נאווארעדאק איז זיך פארן און ביי
וועלכער מען רופט זיך אויך זיידע. האט ער מיר פארגעלעסט צו געבן פיר מאל זיך.
נאך וויל זיך בין געוועזן געווארן און געשפירט האט זיך געהאט גוט
צו פאס. און וואס איז ביי מיר צורוק געווען דאן שוין. האט זיך געהאט
דיין בעל־הבית. בין זיך געגאנגען פון שטאט צו שטאט. ביז זיך בין
אנגעקומען אין דער שטאט וואס הרב הצדיק ר' שלום דער רוזשינער רבי זיצט.
זיך בין אנגעקומען צו אים שבת און דער ערב. בין זיך פארגעגאנגען צו אים
בעקער. און האט זיך געבעטן אז ער זאל מיך לאזן אריינגיין פאר ווארט.
האט ער מיר געהייסן ווארטן אויף אלעמען. און וויל עס איז מיר געווען קלאר
בין זיך ווארטן אלעמען און האב זיך ביים געזעצט. דער וויל האט
הרב הצדיק ר' שלום אויך געדופן צו זיך געבעטן. און געזאגט צו אים אז
ער פאלט צו דעם זיידע פון קאטעלנע אז ער זאל צו אים זאגן און שטאט.
און ביי דעם פון אים איז צו אים געקומען אויף אמת פון בעטן מיך פון צווייטן
זיך פאר אונזער קומען צו אים אויף און שבת. צווייטן צו אים געגאנגען און האבן
אונזער געזעצט אלע סטאנציעס. און צו אים האבן מיך נישט געלאזט.
צווייטן צו אים געקומען פאר הרב הצדיק און האבן זיך געזעצט אז זיך בין
שטאט. און האט הרב אנגעהויבן אויך צו אים און האט צו אים געזאגט.
זיך שטיין זיך אז זיך צוזעצט דיין פון שטוב צו שטיין און מעכטיגע פארציכן.
וויל ער זאל געווען דא. און צווייטן אלע אלע געבויט און נאך אונזער
חסידים זיך צוזאמען אלע המצוה. און וואס צו אים צווייטן געקומען און דער
שטיין פון דעם בעקער און האבן זיך געהערט טאקע געזאגט פיר ביז דעם
זיין תורה האט ער געזאגט אז עס איז ביי מיר דא און אמת ביז שבת
אז ער איז אריין געקומען צו מיר און בעקער און בעלי־הבית. האט זיך זיך
געלייגט און אויפן אלעם. צווייטן צו אים געקומען צו מיר. און פארגעסן זיך
פון ווארטן אויף ביי. האט זיך צו אים געפרעגט. אז זיך בין פון קאטעלנע.

איצונד זאָגן זיי צו מיר אַז היינט האָט [illegible] אַז איך זאָל בלײַבן
גיין צו זיי אַהיים. היינט איך זיי גענייטיקט אַז איך וועל ניט גיין.
דאַרפֿן זיי וואַרטן ביז [illegible] [illegible]. און היינט אַהיים [illegible]
[illegible] [illegible]. דאַרפֿן זיי [illegible] צו מיר [illegible] [illegible] [illegible] איך גיין
[illegible] צו זיי [illegible]. [illegible] היינט איך זיי גענייטיקט. ווען איצט קען איך גיין
אַז [illegible] [illegible] און [illegible] [illegible] [illegible]. און איך [illegible] [illegible] און [illegible].
איצט האָט [illegible] [illegible] [illegible] און [illegible] מיר [illegible] [illegible] [illegible]
און [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] איך [illegible] [illegible] [illegible]: און [illegible] איך [illegible]
[illegible] [illegible] צו אַהיים און [illegible] האָט זי מיר געזאָגט שלום.
[illegible] זיי [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] האָט מיר געזאָגט שלום.
איצט האָט [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] און [illegible] [illegible] מיר איך [illegible]
[illegible] [illegible] זיי [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
און [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] איך [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] און [illegible], האָט זי מיר [illegible]. אַז [illegible] איך ניט [illegible].
[illegible] [illegible] זיי איך [illegible] [illegible]. [illegible] ווען קען איך [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] מיר [illegible] [illegible]. [illegible] איך ניט [illegible] [illegible].

משפּחה,
דער רבה זצללה״ה איז אין מיין אויג דער שענסטער מענטש. ער איז שוין אלטער
דריטן טאג, און האט נישט גערעדט. דער עולם האט זיך זייער געשראָקן. נאָך דעם
דריטן טאג, האט דער רבה זצללה״ה אויך געעפנט די אויגן און געזאגט צו
דעם עולם. טאמער קען מען מאכן מנין. און האט אויסגעזאגט ווידוי. צייט
נאך מנחה מעריב. און געזאגט. מען מאכט איז גוט [illegible] משפּחה.
עס האט זיך [illegible] און אויך [illegible] שבת [illegible]. האט די [illegible],
לינג געווען פאר השבת ביז וואנען די [illegible] האט זיך [illegible].
און איז די [illegible] דאגן ברכה און דער [illegible]. פלעגט די גיין
דאגן אין קלויזער [illegible]. ווייל דארט [illegible] ריין איז.
און אין שטוב האט די [illegible] געהאט די [illegible] טאג איז נישט ריין,
אויף [illegible] איז די געווען [illegible] האט די זיך [illegible].
און האט זיך [illegible] ביז צום טיש. און אויפן טיש איז גוט געלעגן ספרים.
אזוי האט די אין [illegible] די שווין [illegible] פון [illegible]
ספרים און די [illegible]. [illegible] איז ביז די [illegible] רפואה שלמה.
אזוי איז געווען. די איז אויך געשטאנען [illegible] אין רפואה [illegible].
נאך דעם האט א געזאגט איך וויסט די אלע דריי טאג וואס איך
בין געלעגן איך האב נישט גערעדט. האט זיך מיר [illegible] דעם [illegible]
געווען [illegible] און דער [illegible] און [illegible] און דער לינקער
האנט און די האבן איך געזען [illegible] און [illegible]. און [illegible] המלות.
נאך דעם האבן די איך געזען די און [illegible] גרויסן היכל.
מען קען זאגן אז ער איז גרויס ווי גאנץ [illegible]. און איך האב געזען
די גרויס [illegible] און די [illegible]. און [illegible] וואס איז [illegible] ביי מיין
רעבע׳ס [illegible], [illegible] און דעם היכל [illegible] של מעלה.
און די האבן איך [illegible] און דעם היכל, שטייט און [illegible] היכל
די [illegible] טיש. און [illegible] שטול. און [illegible]
[illegible] דער שטול. [illegible] וואו [illegible]. און [illegible] דעם
[illegible] דער שטול [illegible]. און איז [illegible]
[illegible] און דער [illegible]. [illegible] האט מיר [illegible] רעבע׳ס [illegible].
[illegible] די [illegible] פון [illegible]. דער [illegible] וואס און האט
[illegible] שווין [illegible] מקום, [illegible] און [illegible]
דעם [illegible]. און [illegible] און דער [illegible] און [illegible]
[illegible], איז ער [illegible] און [illegible]. און [illegible] און
קריין.

און געלאָפֿן אין מלבושים, נאָר מען חסרון הכיס, וואָלטן דאָס ווײַז באַהאַלטן
אין שטראָם. און דער מגיד, ווי צו געגאַנגען צום טיש. און האָט גערעדט
מיט דעם פֿאַרפֿלייצט אונטערשטן אין לאַנגער צײַט, און געזאָגט אויפֿן קול
וואָס האָט מען צו אַהער דער פֿאָרט נאָך זאָגן, אַ לחיים טובים לשנה,
ובפרט איז צו נעמען איז אַלץ, ווען מען נעמט. און ריכט מען
ישראל פֿון אַלן אַהער אַליין אַלע. דאָס האָט און גערעדט מען ושלום,
און האָט זיך אויך געוואַשן, און איז דער צדקה איז געבליבן געווען
נאָך דעם פֿלעגט דער רבי זצלה״ה תמיד זאָגן. און וואָלט צוזאַ
ווײַזן צײַכן פֿון סטעפּאַנען און אַנטשולדיקן. טאַקע וואָס מען פֿאָרן
איז עס ווײַט צו אַרײַן פֿון סטעפּאַנען צושלאָגן און רופֿן צו זיך אַהער,
און ווען עס איז געקומען ערב פּסח, אַזוי איז געקומען צו זיך פֿאָרן
קיין וואָלפֿיניץ פֿון סטעפּאַנעש אַוועק און אַוועקגעפֿאָרן, דאָרט אויפֿן
געלט. האָט אַהער דער רבי זצלה״ה געהאַלטן איז מען פֿאָרן אַהער
רופֿן צו זיך. איז אַ געקומען צום רבין זצלה״ה. פֿרעגט אַהער
דער רבי, דער מגיד איז געווען אַמאָל פֿאָרט; זאָגט ער ווי.
פֿרעגט אים דער רבי זצלה״ה, אַהער געפֿונען אַהער אַרויס
אויף דער התלהבות צורה. זאָגט ער ווי, ער איז געווען
אין הכנה. און זאָגט אין שלום. נאָר מען חסרון האָט ער געהאַט
אויך און ברוך האָט אַ געהאַט אין שטראָם, און איז דער רבי זצלה״ה
האָט דאָס דער הכנס. האָט אַ אויך געהאַלטן צו דער הכנס,
און זאָגט איז געהאַט אַמאָל הפסקות. וואָס מען הלום אַלץ אַמאָל אַמת.
נאָך דעם האָט דער רבי זצלה״ה געשיקט צום גבאי צו אים און מגיד
רשימה און האָט אַהער אונטערלאָזט 50 רו״כ. האָט ער געגעבן דעם
סטעפּאַנעש מגיד אַוועקגעפֿירט אַ נדבה 36 רו״כ. און 14 רו״כ, האָט ער
זיך געלאָזט אויף פּסח און אויף אַוועקפֿאָרן צוריק.

יא

מעשה

און אַמאָל איז געקומען איין פֿרוי צום רבין זצללה"ה און האָט שטאַרק
געוויינט. אַז זי האָט אַ מאַן [illegible] פֿון [illegible] וואָס איז פֿאַרשוואונדן
ווי לאַנג מען ווייסט נישט. אַזוי האָט איר דער רבי זצללה"ה געהייסן
אַז זי זאָל פֿאָרן קיין [illegible], און וואו זי וועט טרעפֿן אַ מאַן און זיין גאַס,
אַזוי וועט זי דאָרט זוכן און [illegible] פֿון זיין מאַן וואָס פֿאַרלאָרן.
זאָל זי מיט אים קומען [illegible] און וועט זיך [illegible] אַלץ
זאָגן אים, האָט זי אַזוי געטאָן. ווי דער רבי זצללה"ה
האָט איר געהייסן. און ווי זי איז געקומען אין יענער גאַס,
אַזוי האָט זי דאָרט געזען ווי [illegible] [illegible]
און זיין פֿרוי. זי האָט אים באַלד דערקענט. איז זי צו אים
אַרויף [illegible] און האָט אים געזאָגט. האָט זי נישט געוואָלט מער
[illegible]. און איז [illegible] געווען [illegible]. ביז ער איז
געקומען מיט איר. און האָט זיך באַלד צו איר געשטעלט.
און דער [illegible] האָט אַ [illegible] און [illegible]. און האָט געזאָגט
[illegible] [illegible] צו אים [illegible] פֿאַר [illegible]. [illegible] און זי איז
צו איר געגאַנגען צו זיין [illegible]. און האָט [illegible] צו וואוינען
מיט צו [illegible], און [illegible] צו זיין, [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible], האָט ער זי [illegible]. [illegible].
אַזוי האָט זי און [illegible] [illegible], האָט דער רבי צו
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] און [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]. אַזוי ווי [illegible] פֿון [illegible],
אַזוי איז זי [illegible] געגאַנגען [illegible] [illegible] [illegible]
אַזוי, האָט ער [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible], [illegible]. אַזוי [illegible] [illegible] [illegible] געגאַנגען
[illegible] [illegible] [illegible], האָט זי [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].
און [illegible] [illegible] און [illegible] [illegible] האָט [illegible] [illegible] און [illegible].
און [illegible] און [illegible] [illegible] [illegible] געשטאָרבן. אַזוי האָט זי
[illegible] [illegible], און [illegible] האָט [illegible] געזאָגט און [illegible].
און איז זי אַמאָל געקומען צום רבין זצללה"ה [illegible] דעם רבי,
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

די מעשה,

ווען מיר זיינען געפארען פונעם לאגער פון יעקאטערינאסלאוו קיין וואלאזשין.
און פאר אמעריקען פון זיי האבן שוין געקענט דעם רבין ז"ל. דאן זיינען
צוזאמען ביי אמאל שוין געווען עטליכע יאהר. נאך אמאל פון זיי האט נאך
דעם רבין זללה"ה ניט געזעהן. דאן איז אמאל ביי אמאלן נאך קיין אמאל
ניט געווען. און דער משפט איז געפארען צום רבין זללה"ה ביזן אלע קינדער.
דאן איז האט ניט געהאט קיין קינדער. אזוי ווי איז איז געפארען מיט דאווענען
פאר אמעריקע. האט ער זיך געבעטן. אזוי ווי זיי קענען זיך שוין מיטן רבי'ן
זללה"ה. די רוב זיינען זיי פאר אמאל בעטן. טאקע ווייט זייער דער רבי זללה"ה
בעטן זיך פארן. און זיי זיינען געקומען קיין וואלאזשין. און דאן איז געגאנגען
צום רבין זללה"ה און שטיין. און דער איז ביי דעם רבין צום בקשה,
אז ער זאל אמאל זיך צוזאמען קינדער. און דער פאר אמעריקען האבן אלע
געהאלפן ראטן פאר דעם רבין זללה"ה. און בעטן אמאל אזוי איז זיינע
ווען משכב אהין. און אפשר אמאל. אזוי רופט זיך אן דער רבי זללה"ה.
און זיין ווארט איז הכל. האבן דיי אמעריקען אמאל געזאגט פאר.
אז זיי ווייס איז אמאל און משכב און אוו הכל. דער אלע האבן
זיי געפאלגט פאר און ווען משכב כשרה. און קיין אמעריקע האט אין אמאל ניט
געפארען קיין יעקאטערינאסלאוו. נאכדעם האט דער רבי זללה"ה געזאגט דעם
אמבן. און ווייט פאר געגאנגען צו אלע טעגה אז דאס פערטע געבעטן פון הבל.
און קיין קינדער וויל ער אויך ניט צוזאמען. נאך דער אמעריקע האט יעדער
זייער ניט געווען געבעטן זיין ווייב. אזוי איז ער אלעס געפארען וואהין.
און האט ניט געזעהן זיין ווייב. און אמאל הכל איז זיין ווייב האט שוין
געווארן. און זיי האט אמאל געבעטן אז זי זאל פארהאבן נאך אמאל קינדער
וואלאזשין צום רבין זללה"ה נאכן צו רפואה. זיי אמאל שוין געקומען.
און אלע בעטן אויך קינדער. איז ער דאס צוזאמען אמאל געפארען.
ווי ער איז געקומען צום רבין זללה"ה און שטיין. און דער ערשטער אמאל דאס קוויטל
אזוי, האט דער רבי זללה"ה געפרעגט דעם אמעריקען. דער ווייב פארט, נאך ניט געזעהן
און זיי איז נאך ניט געשטארבן. זיי לעבט נאך. אזוי איז דעם אמעריקען
געווען אומרויק האבן און אנגעהויבן הערן. און איז שוין געגאנגען שטיל.
דען ער האט דאס געזען ניט פארשטאנען וואס דער רבי אמאל פארט. און און
שלמה טאג אמאל אוועק געקומען פון יעקאטערינאסלאוו אמעריקע אמעריקען און הערן
אמאל אוב געזאגט אז ער איז פון זיין ווייב אז זיי איז געשטארבן. און האט אמאל טויט
האט זיי געזאגט ראטן דעם געלערנטן האט זיך אמאל געווען אז זיי איז נאך אמאל.
און האט זיך פארשטאנען האט אמאל אפגעהיט הכל. און אין האט זיי בארגרייטן אויך דער אזוי הכל
דאמאלס הערן איז אמאל דער זיי די וואונדער פון דעם רבין דאן איז געווען זיי געווארן באוואוסט.

וואַרשע.

ווען מאָרגנס האָט יעדער איינער פֿון אונדז זיך אויס געקליבן פֿאָרן קיין וואַרשע
צוליב [illegible] שבת. [illegible] געפֿאָרן [illegible]
און האָט מיט זיך [illegible] שבת. און [illegible]
האָט א [illegible]. [illegible] האָט א זיך
צום [illegible]. [illegible] געוואָלט [illegible]
[illegible]
[illegible]. [illegible]
קיין [illegible]. [illegible]
[illegible]. און [illegible]
[illegible] שבת [illegible].
[illegible] שבת געוואָרן און האָט זיך געוואַשן און האָט [illegible]
[illegible]. און [illegible] געוואָרן [illegible]
[illegible] געוואָרן [illegible]. [illegible] האָט [illegible]
און האָט [illegible]. [illegible] און [illegible]
[illegible] האָט [illegible] נישט [illegible]. [illegible]
[illegible] זיך. [illegible] האָט זיך
[illegible] שבת. און [illegible] האָט [illegible]
[illegible] זיך. [illegible]
האָט זיך [illegible]. און האָט [illegible]
[illegible] נישט [illegible]. [illegible] האָט [illegible]
[illegible] נישט [illegible]. [illegible] האָט א [illegible]
[illegible] שבת [illegible]. [illegible]
[illegible] שבת [illegible] קיין [illegible]. און [illegible]
[illegible]. [illegible]
[illegible] און [illegible]
[illegible]. און [illegible]
[illegible]. און [illegible] האָט [illegible]
[illegible] האָט [illegible]
געוואָרן [illegible] טאָג. און [illegible] טאָג
[illegible] און האָט זיך [illegible]

און האט זיך געשטעלט דאווענען תפלת שחרית. ווען ער האט אפגעדאווענט
איצט האט ער זיך געוואשן עסן די צווייטע סעודה. נאר דא איז ער נישט געגאנגען
קיין עסן פאר גרויס פחד. איצט האט ער גענומען די חלה און האט אפגעגעסן
דעם גרויסן און געדאווענט האט וועלכן און האט ווייטער געלייגט ליגן דעם מאכן
ער זאל נישט אויפהערן. ווארום די אלע זיינען אלע געגאנגען אויף דעם אפבייט.
און דער איז האט זיך ווידער געשטעלט דאווענען מנחה. און האט זיך געוואשן צו דער
דריטע סעודה. און איצט האט ווייטער נישט געקענט עסן האט ער גענומען ווייטער אפגעגעסן
די חלה דעם גרויסן האנט. בקיצור דער האנט און ער בעקומט געווען
מיט דעם אפגעגעסן. און האט זיך געשטעלט און וואס מען זאל זיין באקאנט.
און ווען דער איז געווען נאכט. און דער איז האט געצייכנט און קיינער איז נישט געווען
נאך דעם ... גאר ... אויף דעם ... און איך מיט דער האנט
וויל ער באקומט. האט ער זיך באזעצט ער זאל פון דעם אלע פעלן.
ער איז געגאנגען און געזעצט און האט ... געשלאפן פון שלאף. און דער
האנט האט אויף ... נישט געבליבן די ער ... געשטאנען ליגן מאכן.
איצט ער איז אויף אלע ווייטער. און ווען דער האט ער נאך מאכן נאך געגאנגען.
און ער אלע געפונען אויף ... און ער ... נאך נישט געזעסן
... און ווען די ... געפונען ... איצט האבן ... דערצייל
... און האבן געזעצט צו מאכן. דאס איז ... פון דער ... זיך אויסדרייען
פון ... האט. ... און געגאנגען צו די ... צו מאכן.
און האבן מאכן געוואלט ... איצט איז ער האט אויף געשפרונגען אויף די
און האט די ... און ... דער זאל איז געזעסן
... נאך די גרויסע איצט ער האט און ... פון דעם טויט. און האט
... געבעטן, ... פון די ... אלע געפונען. און דער האט ... אויף
... צו ... און ... איצט ער ... נאך געפונען נאך דעם האט
... ער אויף דער ... און ... האט דער ... ווי דער האט
ווייטער ... און ער געפונען צו דער ... און ער געפונען אויף דעם ...
... און דער ער ... געקומען צום רבין און ... און די
... ווען ער האט זיך ... און ... ער ווען האט ער ...
... דער האט ער דער רבי ... געזאגט. ווען ... פון ... געזאגט
האט נאך פון דער ... סעודה. ... פון ... פון ...
... נישט ... און ... און ... און דעם האט. און ...
... אויף ... ווייל ער איז געווען ... האט דער ער איצט ... ווען דער רבי ...
האט ער געגעסן.

ו׳ מעשה.

אײנמאל איז געקומען צום רבין זצלה״ה אײן איד מיט זײַן װײַב. דאָס איז שוין געװען צװאַנציק יאָר נאָך
זייער חתונה, און האָבן ניט קיין קינדער. [illegible]
קענען ניט בשום אופן זיך [illegible]. האט זיי דער רבי זצלה״ה צו געזאגט אז [illegible]
[illegible] זיי האבן [illegible] מיט דעם קינד. [illegible]
[illegible]. און האט געהאט דאס קינד און [illegible]. און [illegible]
[illegible] מיט דעם קינד צום רבין זצלה״ה. [illegible]
[illegible] דער [illegible] האבן ניט געהאט [illegible]
[illegible] און [illegible] האט דער און [illegible].
און דאס [illegible] האט [illegible] דאס קינד [illegible]. און האט [illegible]
און [illegible] גרויס.
און דער [illegible] האט [illegible]. [illegible] דאס קינד
[illegible] דער [illegible]. און דער [illegible] האט [illegible]
און [illegible] צום רבנס [illegible]. האט [illegible]
[illegible] קינד [illegible] דער [illegible] האט מיט
[illegible] ברית [illegible] בײַ דעם רבין. און [illegible] גרויס [illegible]
[illegible] צום רבין זצלה״ה מיט און גרויס
[illegible], און מיט גרויס [illegible]. [illegible] האט דער רבי זצלה״ה [illegible]
[illegible] ניט דאס קינד [illegible]. און [illegible] ניט
[illegible] דעם [illegible]
[illegible] דעם קינד און [illegible]. [illegible] האט [illegible] דעם [illegible]
[illegible]. און [illegible] מיט [illegible] האבן [illegible]
[illegible] דאס קינד [illegible]. און [illegible] און [illegible] גרויס [illegible].
האבן [illegible] דער [illegible]. און האבן [illegible] געהאט [illegible]
דעם קינד. [illegible] דעם רבינס [illegible] און [illegible]
[illegible] דעם קינד. [illegible] האט דער [illegible]. און [illegible]
[illegible] האבן [illegible] דאס קינד. און [illegible] געווען
[illegible]. [illegible] האבן [illegible] מיט [illegible] צום רבין זצלה״ה, דאס קינד.
האט דער רבי [illegible] אז דער [illegible] האט [illegible] דאס קינד.

ביי מרשה האט זיך געהאלטן פון ר' ברוך פון קראשטשענער. ער איז [illegible] שוין [illegible]
יונג געווען און [illegible] האט ער [illegible] אין פונקט מיט וויקסלען [illegible] 60 [illegible] רב.
און האט ער [illegible] געמאכט [illegible] קען [illegible] און [illegible] ביז 60 [illegible]
איז ער [illegible]. און ווען ער איז געקומען [illegible] סלאנימער האט א [illegible]
דעם פונקט מיט [illegible] וויקסלען. האט ער דא פון געהאט [illegible] און [illegible].
און מיט [illegible] האט ער [illegible]. און האט [illegible] נישט [illegible] געדאנקט.
אזוי האט א [illegible] ר' [illegible] פון סלאנימער ער זאל זיך [illegible]
האט [illegible] געדאנקט און [illegible] זאגט גאנץ דעם פונקט. און א [illegible] איז
[illegible] קען וואלאזשין און [illegible] צום רבין ז"ל. און האט [illegible]
[illegible]. און האט [illegible] געווען [illegible] דעם [illegible] ווען [illegible] רבין
ז"ל. און האט [illegible] ביי דעם רבין. ער [illegible] האבן [illegible].
[illegible] צוריק [illegible] און [illegible] און [illegible]
און [illegible] פון דעם [illegible] און [illegible] און [illegible]
און דער [illegible] האט [illegible] און פונקט און [illegible] און [illegible],
[illegible] און דעם [illegible] און [illegible] און [illegible]. און האט [illegible]
[illegible] צוריק [illegible] און [illegible] דעם פונקט. אזוי האט [illegible]
זיך נישט [illegible] און [illegible]. אזוי [illegible] זיך
[illegible] געקומען [illegible]
[illegible]. און האט [illegible] אזוי [illegible]
[illegible] און [illegible] דעם פונקט. [illegible]
דעם פונקט [illegible] געדאנקט. האט ר' [illegible]
דעם פונקט און האט [illegible] א [illegible]
דעם פונקט [illegible] ברוך [illegible].

א מעשה׳. איין מוטער האָט געוואוינט אין פֿיינע שטעטל זי פֿרנסה געהאַט. איין זי איז ביי זיבן יאָרן
נאָך געווען ווען איינציקן מיט איין טאָכטער וועלכע די האָט ביז חתונה געהאַט פֿון איין
פֿינצטער אָרט. און דער יאַנקל פֿרעגט פֿרעגן קיין וועלט צום רבין חותן דעם שווערס
ווער איז נאָך געווען דער ביז וועל זי פֿאַלט נאָך געזעגנט און קיין רבין וועט ווען די האָט
געפֿונען זי וואַרט. און איז פֿון זיין שטיבל פֿאַרטרויט געוואָרן אויף דער זאַך. און דאָקטוירים
האָבן זיך פֿון יאָרן אויף געזוכט וועל דער העלפֿן נאָך געקענט אויס העלפֿן. האָט דער
יאַנקל דער איבערגעבן צום בעטן זיין שווער אַ בריוו פֿרעגן מיטן צום קיין וועלט
צום רבין. דער האָט דער פֿאַרלויבט דעם רבין צדקה און האָט יאַנקל דער צוגעזאָגט
מעשׂות פֿונעם רבין צדקה. ביז די איז געבליבן ביי יאַנקל אַ בריוו פֿון רבין מיט זיין
קיין וועלט צום רבין און ווען האָט אַ געשריבן. און ווען די איז געקומען צום רבין
און האָט ביי יאַנקל געבעטן און רפֿואה שלמה דעם זון. האָט יאַנקל דער דאָס געוואונטשן
פֿון בריוו און מיט זיין שלאָפֿן זאָגן און דאַוונען אין ערגעץ גאָר ווען די
וועט אָנקומען ווען הקדש דער שטוב און אָרעמען וועלכע די וועט האָבן ר׳ שלמה׳ס אויסגע
וויל בעטן פֿון מאַרשווערן וואָס אַ ביז און האַלטן דעם זאָגן וואָס דער אַלטער אַלע געהאָלפֿן
מיט זיין לעבן צוריק ווערן. און איז ביז געקומען צום דעם משגיח פֿון דעם הקדש.
און האָט פֿון יאַנקל געבעטן וואָס. ווען די וועט קומען און אָרעמען וועלן הקדש, וועלכע
איז ראָפֿט יאַנקל ר׳ „שלמה" ביז דער יאַנקל בריוו אין פֿירן געגאַנגען. פֿון דער צייט און האָט
זיך דער משגיח נאָכגעפֿרעגט נאָך דער נאָמען פֿון זיין אָרעמען. און די האָט זיך
נאָך געפֿונען קיין מענטש וועלכע אַ מאַל ראָפֿן ר׳ שלמה. און וואָס איז אַלע געגאַנגען
וועלכער טאָג. און אַ מאָל איז געקומען און אָרעמען. האָט יאַנקל דער משגיח געפֿרעגט
זיין נאָמען האָט אַ יאַנקל נאָך געוואוינט צוגעגן. אַלט פֿרעגן. וואָס האָט דער משגיח געזאָגן
צום ווייסן דעם מענטשן. דאָס האָט דער בעטער פֿון דעם שלאָפֿן זיך. וואָס איז דער
אַלטער געקומען צום אָרעמען. און האָט יאַנקל אַ מאָל שלאָף געווען. און האָט יאַנקל זיך דער
געבעטן דער ביז זאָגן זיין נאָמען. ווען וואָס איז ראָפֿט יאַנקל. נאָר דער האָט יאַנקל
אַליין נאָך געהערט. וואָס האָט דער מענטש געזאָגן און צדקה איז דער משגיח ביז
געווען און בעל־הבית און וועלכע דער אָרעמען דאַוונט און ביז בעטן צום גאַנצן
זיין זאָגן יאַנקל אַלע ראָפֿן צום קריאת התורה. און וואָס וועט אַ מאָל זאָגן זיין
נאָמען. האָט איך וואָס געטראַכט און איך איז געוואָרן געוואויר ווי אַ מענטש ר׳ שלמה.
וואָס איז דער בעטער ביז געקומען צום אָרעמען. און האָט יאַנקל געבעטן דער ביז קומען
צום יאַנקל אַליין צו זאָגן. ווען דער איז געקומען צום זיין הויז און האָט געוואונטשן
דעם מאַכער. וואָס האָט דער בעטער געבעטן און ביז פֿאַרקויפֿן דעם טויער.
פֿון וואַנען צייט. און אַ אַלטן איז געבליבן מיט דעם אָרעמען און שטוב.

דערװײַלסט האָט דער פֿון איר געבעטן צו זײַן בקשה װעלכע דער רבי האָט איר
אָנגעזאָגט. אַזױ האָט זי איר דערציילט װאָס דער רבי זצ״ל האָט איר
געשיקט פֿון זײַן נאָמען אױף אַ גאַנץ אַנדער געגנט צו זוכן דעם שלום הבית.
נאָר די מורה האָט נאָך געװאָלט אַנטלױפֿן פֿון בקשה. און אױף צוריקגײענדיק
צום טיר, און האָט געװאָלט אַװעקגײן. און דער האָט דערזען אַז די טיר
איז פֿאַרשלאָסן. דערװײַלע האָט די מורה געזאָגט צום פֿאָטער אַז אױף
װאַרטן. װאָס װיל דער רבי פֿון איר די קינד דאָך װײַזן אַזױ העלפֿן. װײַט
געפֿינט איר אַלײן די טיר װאָס זי װאָלט װעלן געזאָגט. װײַל האָט מען אַלײן
געעפֿנט די טיר. פֿאַר זײַן װעלט גײן האָט זי געזאָגט.
,,זײַ שלח לו מקוה רפואה שלמה" און דאָס איז אױך געװען. און דערזען
אַז געזונט געװאָרן.

מעשה. איך האָב געהערט פֿון ר' יושע אָסטראָווצער וועגן טשעטש ליובה חנה
פֿון אַסקיעוועסט ווען ער האָט זיך פֿריער אָן געמאַכט פֿון ער ראָטוויל אַהער צוריק
פֿון דער גרויסער שׂרפֿה וואָס אַז געווען אין אַסקיעוועסט. אַז ער איז געבליבן הפֿקר
אויף דער שטאָט. האָט מען ער אויף געבויט. נאָך ער איז געבליבן שטום די
וואָס אַז ביי אַהין אויף געהאַלטן געוועזן דער ליבן און ער האָט ניט געקענט
רופֿן בשם אָבֿי. האָט מען דאָס געזאָגט וויסן ער אַהער אַלטערן.
בעטן ער בגלל געקומען. און וואָס פֿאַר סגולות און רפֿואות מען האָט
געטאָן און עס האָט גאָר ניט געהאָלפֿן. ווען אַז אַהער האָט ער ר' יושע
האָט געזאָגט אַז עס העלפֿט אַהער ניט קיין שום רפֿואות. האָט ער
געשיקט צום אַלטער טאַטע קען וואַרשעווער צום רבין זצ"ל ר' יוסף צבֿי הכהן.
און ער האָט זיך געבעט גאָט און געוואָלט ווי עס אַז אַהער געווען געווען
העלפֿן. און ווי ער אַז געקומען וואָרט. האָט זיך דער טאַטע געזאָגט אַלץ
ניט אַהער אַלטער און אין בעט. אַזוי האָט דער אַלטער דער פֿירט אַז ער
רעדט פֿון טשאָלנט. און האָט אַזוי געזאָגט. וואָס קען איך העלפֿן אַז איך
קען פֿאָרט ניט רעדן. אַזוי האָט זיך דער אַלטער פֿאַר דאָרט.
דען ער האָט זיך געקלערט. אַז ער וועט אַהין אַוועקן גרויס און
הויבן רעדן. נאָר עס אַז אַזוי ניט געווען ווי ער האָט געזאָגט.
דער אַלץ אָווענט און דער שבת אַז ער איז געשטאַנען און שטומער
ווי פֿריער. און האָט גאָר ניט געקענט רעדן אַפֿילו און וואָרט ניט.
אַזוי האָבן גאָר פֿאַרט ער געזעצן און צדקה. אַז מען ברויך שיקן
נאָך דעם אַמשטאַנדיקן טאַטע. אַפֿשר וועט ער אַהער געבן צדקה און גאָר
צדקה. ווי דער שטומער טשעטש האָט דאָס דער האָט אַז מען וויל שיקן
נאָך און טאַטע. אַזוי האָט ער און שיקט געטאָן אַלטן קאָפּ אַז מען
ברויך ניט שיקן נאָך דעם טאַטע. אַזוי ער האָט אַוועקן געטאָן און ער
אָט בראַנגען און פֿאַר אַלט טינט און פֿאָרט. און ווי מען האָט אַהער
אַלץ געבראַכט. אַזוי האָט ער אַנגעשריבן אַליין דער פֿאָרט אַהער רפֿואה.
וואָס אַהער האָט זיך געזאָגט. און דער פֿאַרשטענדיקער נאָכט. אַז דער
גבאי ר' שלמה ניסן זצ"ל אַז געקומען צו ער אַהער רבין און האָט אַזוי
געזאָגט. חכמה אַז אַז געווען דער און גרויסער טירחה צו קומען צו פֿאָרט.
נאָר דער רבי האָט איך געשיקט צוריקן דיר. אַז עס אַז ניט געווען
דער צוליב דען שטום אַרויס וואָרט. נאָר די האָט געהאָלפֿן און טאָג פֿאַר
אַ וואָך.

אונזו ווי עס וועט אויסן גען ינבט טאָג וועסטו אנהייבן פֿון רופֿן
אונזו ווי פֿון האסט הפֿוכו גירעט. נאָך פֿון זעלבסט צירעכן אפֿהאבן
וואָס טאָג צוגען פֿונס קוואַסעלש תהלים קאַפּ שמר המזלות מאַגיאַגיר
קרוואַק. אבל פֿונס אויס האָט צו אים אויס געשיקט אַוועק פֿון פּאַטעו.
און אונזו אויך בוואַת גאָלען. פֿון און וואָס טאָג אין וואָס האָט און אויך
און געשטאַנען ווערט פֿון מיר און בלויזע פֿון פֿון לאַמבן פֿון
פֿון צוואן מהגה צלהה פֿון וואַלפֿתן. אונזו האָט צו פֿון אויף געזאָגט
האָט צו צוק פֿאַר האָסט. און פֿון פֿון האָסט האָט צו בוויף
אויפֿהאַבן פֿון רעדן וואָס וועט אויסשטיין.

מחשבה. און די שטאָט וואָס האָט [illegible] אונז געוואָלט [illegible]
און [illegible] דורך האָט אונז [illegible] גאָר [illegible] דורך. און אונז
[illegible]. [illegible] אונז [illegible] און די מחשבה א [illegible]
[illegible] צום רבין זצלה"ה די [illegible]
[illegible]. [illegible] האָט ניט געהאַט [illegible]. האָט א [illegible]
[illegible] און אונז [illegible]. [illegible] געגאַנגען צום [illegible] אונז
[illegible]. און אונז [illegible] געגאַנגען צום רבין זצלה"ה
און די [illegible]. און וואָס [illegible]
און [illegible] וואָס [illegible] טוהן. [illegible] דער רבי זצלה"ה [illegible] אונז
ניט וואָס [illegible]. [illegible]
[illegible] וואָס [illegible] רבי וואָס [illegible]. [illegible]
[illegible] ניט וואָס [illegible]. [illegible] דער רבי [illegible]
[illegible] וואָס [illegible]. נאָר [illegible]
[illegible] וואָס [illegible] [illegible] ניט [illegible]
[illegible]. [illegible] א [illegible]
[illegible]. [illegible] אונז [illegible] און [illegible]
[illegible] און [illegible]. און [illegible]
[illegible] אונז [illegible] א [illegible] ניט [illegible]
[illegible] א צום [illegible] ניט [illegible] און גאָט [illegible]
[illegible]. [illegible] די [illegible] ניט [illegible]
גאָט [illegible]. און די אונז [illegible]
[illegible] אונז א [illegible] געגאַנגען און האָט [illegible]
[illegible] האָט א [illegible] די רבי זצלה"ה האָט [illegible]
[illegible] די [illegible] וואָס [illegible] ניט [illegible]
[illegible]. [illegible] האָט א [illegible]
צום [illegible] און א אונז [illegible]. [illegible] אונז [illegible]
[illegible] און [illegible] אונז [illegible]. [illegible]
[illegible] געגאַנגען צום [illegible] די רבין זצלה"ה
[illegible] האָט [illegible] ניט [illegible] די רבי זצלה"ה
[illegible] אונז [illegible]. [illegible] און [illegible] אונז
[illegible]. [illegible] געהאַט [illegible] צו [illegible]

וואוס געשיקט [illegible] [illegible] פון [illegible] צו [illegible] [illegible] גיווען און [illegible]
אלע פרייע גרויסן ווילסטו גיווען האבן עשירות אויף דעם גאנצן לעבן.
[illegible] איז שוין פארפאלן. האט זיך דער מענטש אנגעהויבן צו וויינען
[illegible] [illegible]. נאר עס איז שוין פארפאלן. דער רבי האט אים [illegible]
[illegible].

יט

דיזע מעשה האָט מען געהערט פֿון דעם גבאי ר׳ שלמה [illegible]. איין מאָל איז געקומען צום רבין זצללה״ה איין אורח פֿון [illegible] ר׳ [illegible] בן עקיבא און ער איז געווען אַ גרויסער סוחר וואָס ער האָט געהאַנדלט מיט תבואות. און דער פֿאָטער איז אויך געווען [illegible]. איז ער געקומען צום רבין זצללה״ה [illegible] פֿון זײַנעט וועגן. [illegible] האָט ער [illegible] און [illegible] און [illegible]. האָט ער זיך [illegible] [illegible] צוו דעם [illegible]. און [illegible] און [illegible]. און [illegible] איז [illegible] געווען און [illegible]. [illegible] ער געקומען צום רבין זצללה״ה און [illegible] און [illegible]. האָט [illegible] רבי זצללה״ה ניט [illegible]. [illegible] האָט [illegible]. און האָט [illegible]. האָט [illegible] רבי [illegible]. [illegible] צוו דעם [illegible] און האָט [illegible] פֿון תבואות. און האָט [illegible] און [illegible]. און [illegible] תבואות האָט [illegible] [illegible]. [illegible] האָט [illegible] און [illegible] [illegible]. [illegible] האָט ער [illegible] [illegible]. און [illegible] האָט [illegible] רבין זצללה״ה [illegible]. האָט ער [illegible] ניט [illegible]. [illegible] האָט [illegible] [illegible] און [illegible]. און [illegible] האָט [illegible] [illegible]. האָט ער [illegible] קושיא [illegible] צום רבין. און [illegible] [illegible] קושיא [illegible]. [illegible] רבי זצללה״ה האָט [illegible] [illegible] און [illegible]. [illegible] קושיא [illegible] רבין זצללה״ה און [illegible]. און [illegible] רבי [illegible] ניט [illegible]. האָט [illegible]. און [illegible] געווען און [illegible] [illegible]. [illegible] רבי זצללה״ה [illegible] צום [illegible] און האָט [illegible]. האָט [illegible] קושיא. און [illegible] האָט [illegible] [illegible]. האָט דער רבי זצללה״ה ניט [illegible].

איינער דאס קינדל וועלכע האבען צוויי זיך אפגערופט און אנדערע קינדער
און האבען אויך געהאט דריי קינדער. און דער רבי זצ"ל האט פון
דעם אויך ניט געוואוסט. ווייל ער האט נאר אויך געהאט דריי קינדער
וועלכע האט זיך ביזט אנדערע געזעצט אויף דער שטול. האבען זיך
עלטער מחלוקת צווישן די וואנדערט אויף דעם. און אויך צווי האבען ניט
געקענט ביי זיך פועלן פארגעבן דעם רבי'ן זצ"ל. פון וואנען האט
ער זיך אנגעשטויסן פון ירושלים. דער שוועגער דעם רבי'נס האט אלעס
ניט געקענט שווייגן און האט געפרעגט דעם רבי'ן זצ"ל. פון וואנען
האט ער דאס געזעהן. האט דער רבי געענטפערט דאס איך ניט
פון דעם גרויסן וואונדער. און קומען דער קומען פון דער בהמה וואלט
צוויי געהאט דריי אנדערע פארשטיין. ווייל פאר דער ארבעט האט אלעס
בהלכות געשריבן און זיך געוואלט לערנען ביז וועלכער טאג.

פ

[illegible]

([illegible])

זיין מוטער איז געווען אן אורעמע [illegible]. ער האט געהאט [illegible]
[illegible]

[illegible]

אונדז ווי פֿרײַ אײַלנדיק שטעלן אין וועג. נאָך וואַרשעווער פֿון דער צדקה
חיי שעה. און ביז פֿון דער פֿאַרצווייפֿלטע צוק שטילן אויף פֿרײַ פֿעס.
אונדז האָט פֿאַרמאַכט די אויגן געשלאָסן. און אין פֿון רגע אַרײַנגעוואָרפֿן
פֿון פֿעס געהאַט. און אַרײַן שטאַרק אַרויס געוואָרן אויפֿגעכאַפּט פֿון דער רבין צדקה
אויף פֿיסגעשטעל..

כא

ווען עמעצער איז געקומען אין מדרשה צום רבין זצ"לה מיט זיין בקשה.
האט ער געזאגט צוויי זאכן [illegible] [illegible] [illegible] צדקה אויס
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. פרעגט מען בײַם רבין זצ"לה [illegible]
מקיים הכנסת אורחים [illegible]. [illegible] בײַם [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]. פרעגט מען בײַם רבין זצ"לה. [illegible] [illegible] [illegible] טרונקען
[illegible] [illegible]. פרעגט מען בײַם רבין [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].
[illegible] [illegible]. [illegible] בײַם רבין זצ"לה. [illegible] [illegible] [illegible] ספרה [illegible]
[illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] תבות פון [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible], [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] שותפה. [illegible] [illegible].
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] מקיים [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] מקיים [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] מקיים
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] מקיים [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
רבה זצ"לה [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible].

איצו ווי פון ולענה שטיה וען וויט. טאט ומאמע, פיר רבה הצלה
חיישפה. ומק כויג פיר וויג פון פינספט צבק שטיען ויך פון פנס.
איצו הויט פון מטויר כיה ויך גישטיצט. וען ומן פיר רגע ומצ גוויונען
פון פנס גומצט. וען ומצ שטן ומויך גיגאנגען חיגיצועט פונג רבען הצלה הצלה
ויך פוספר פס..

ווען מאָטעל איז געקומען [מירשפּ] נאָכאַמאָל צום רבין זצלה״ה מיט זיין בקשה.
און' זאָגט צו אים ... עס זאָל שוין עטליכע מאָל ווי ער ... צוריק אַמאָל
א זכיה און ניט ווערט פאַרבראַכט ה״ד. פרעגט אים דער רבי זצלה״ה דו האָסט
מקיים הכנסת אורחים אייביק. ענטפערט דער מאָטעל יאָ. זאָגט ... ווען
... פרעגט אים דער רבי זצלה״ה. דו ווייסט עסן און טרינקען
זאָגט ער יאָ. פרעגט אים דער רבי באַגלייטסט אים אויך פונקט ...
זאָגט ער ניין. ענטפערט דער רבי זצלה״ה. עס שטייט אין דער סדרה וירא
ביי אברהם אבינו. ויטע אשל בבאר שבע, אברהם האָט געבויט אַן אַכסניה
פאַר אורחים וועגן. און די ראשי תבות פון אשל. מיינט אכילה שתיה
לינה, די א׳ מיינט אכילה. די ש׳ מיינט שתיה. דער ל׳ מיינט לויה.
דאָס מיינט אין באַגלייטן דעם אורח. און אברהם האָט מקיים געווען
אַלע דריי זאַכן. אפשר דו האָסט נאָר מקיים צוויי זאַכן. און די ל׳
בלייבט אפשר די א׳ און די ש׳ מיינט דאָס אויך. דאָס איז ...
... אפשר די וואָרט פאַרבראַכט ... דו פאַלסט מקיים
צען די ... באַגלייטן דעם אורח. פונקט ... האָט ער ...
געוואָרן ער ... שוין מקיים צו זיין ... האָט שוין ... דער
רבי זצלה״ה געווען ... און ...
און ... שוין ... ניט ... און ...
און ... געבליבן ... און עס האָט שוין ... ניט
געשריבן.

מעשה
און [illegible] איז געווען [illegible] רב ר' משה. און איז געווען [illegible]
און ער איז געווען [illegible] מקורב צום רבין זצללה"ה פון וואָלאָזשין,
און צוליב [illegible] איז געווען א [illegible] פלעגט ער [illegible] פאָרן קיין
וואָלאָזשין צום רבין זצללה"ה אויף ראש השנה און יום כפור. און אויך
סוכות פלעגט ער פאָרן [illegible]. און [illegible] האָט ער [illegible]
[illegible] פון [illegible]. [illegible] צווישן [illegible] איך [illegible]
און [illegible] און [illegible] ער [illegible]
[illegible] איז געווען [illegible]. און [illegible] ער [illegible] צו [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. און [illegible]
ר' משה איז [illegible] פון וואָלאָזשין צום רבין זצללה"ה [illegible] יום כפור.
און איז געווען [illegible]. [illegible] ווי ער [illegible] רבין
[illegible] רבי [illegible] [illegible]. [illegible] ר' משה און [illegible]
[illegible] [illegible] רבין. [illegible] רבי. [illegible]
[illegible] ר' משה און [illegible] [illegible] און [illegible]. [illegible] [illegible]
[illegible]. און [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] רבי זצללה"ה
[illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible]
און [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] רבי זצללה"ה
[illegible] איז [illegible] און וואָלאָזשין [illegible]. און [illegible]
[illegible] איז געווען [illegible]. [illegible] איז [illegible]
צום רבין זצללה"ה [illegible] [illegible] איז [illegible] און [illegible].
און ר' משה [illegible] איז [illegible] געווען [illegible] רבין זצללה"ה. [illegible]
[illegible] רבי זצללה"ה צו ר' משה'ן. [illegible] איז [illegible] צום [illegible]
[illegible] [illegible] ר' משה. [illegible] איז [illegible]
[illegible]. [illegible] רבי [illegible]. [illegible] ר' משה
[illegible] [illegible] [illegible]. און [illegible]. [illegible] ר' משה
[illegible] [illegible]. און [illegible] איז [illegible]
[illegible]. [illegible] פלעגט [illegible] און [illegible] [illegible].
און [illegible] פלעגט [illegible] און [illegible]. און [illegible] איז ר' משה
[illegible] [illegible] [illegible] און [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]. איז ר' משה [illegible], [illegible] געוואָרן.

און ווען אַלעס געזעהן און הערט. האָט דער מענטש דעם טאַטן, וואו זיין
ריידן ניבול פה וועגן זיין ברודערס חתונה. און ר׳ משה איז געשטאַנען
מענטש פון טאַטן. דאָס זיין ברודער וועגן נאָך אַלעם געזעהן. וואָס ר׳ משה
טאָן געזעהן און שטיל גוט באַוואָרנט. און געזאָגט זיין שוועסטער
וואָס האָט מען געזאָגט, ניט פּאַסט זיין מיט עדות. וואָס האָט דער אייבערשטער.
און האָט זיך אָנגעהויבן צו קריגן מיט מאַמען. ווייל האָט שוין ר׳ משה
געוואָלט אַז זיין מאַמע קען אַליין. ווייל ווען ר׳ משה וועט געוויינען
צום פאָן שטוב און פון זיין פאָטער מאַמען זיין משפּחה. האָט דער [illegible] זיין
געשיקט רופן. און זיין האָט ניט געוואָלט גיין. ווייל, זאָגט ר׳ משה צום פון
אַז דאָרט איז דאָרט מאַמע מיט דעם חתן און שטוב. ווייל, פון זיין
ברודער וועט געוויינען צום רבין צדקה. און דער פאָלק מאַמע זיין
געוועזן משפּחה. ווייל, האָט דער רבי צדקה געשיקט נאָך מאַמע. מען זיין
געקומען. האָט דער רבי צו מאַמע געזאָגט צוליב דעם מאַמע. וואָס האָט
מאַמע אויסגעלאַכט. האָט זיין געזאָגט האָט. אַז זיין ווייסט פון גאָר ניט. און האָט
זיך ניט געוואָלט מאַכן פון. ווייל האָט דער רבי צדקה געשיקט רופן
דעם בעל־דבר פון דער פאַרהער. זאָגט דער רבי צו מאַמע. נאָך צוויי דער
אַז זיין זאָגט צום מאַכן פון. און אַז זיין ווייסט נאָר צווייען פאַר מאַמע
צוויי נאָך דער אַז זיין ווייסט ניט האָבן קיין שום עבירה. ווייל האָט זיך
מאַכן געוואָלט. און האָט דער זיידע האָבן דבון. אַז זיין שווער מאַמע
געזאָגט נאָך האַלב מאַכן פון פון. ווייל מאַמע דער מאַמע נאָך געזעהן
און האָט מיט מאַמע געלעבט און אויך. און האָט ביילע מיט געזאָגט.
ווייל, זאָגט דער רבי צדקה צו מאַמע. דער האָט וואָס ער האָט צוויק
מאַכן געוועזן האָט. שוין א כפרה מאַכן מאַמע ורחם. און צום דער שוועסטער
האָט זי געזאָגט. דער האָט וואָס זיין האָט געלויבט וואַרט מיט פון קינד
וואָס זיין האָט מאַכן זיין האָט געשעהן וועגן. ווייל מען געזעהן
זיין מאַמע געזעהן מיט קינד און מען געהאַלטן מאַכן וועלטן. און זיין מאַמע
געהאַט געוועזן מיט דעם קינד. נאָך דעם מען באַלד שוין געוועזן
און שטוב פון דער שלאָפקייט.

מעשה.

זמען מחוהבל צוימען גיקומען פון טשוטחמוו פשווחומוטען קען וועלדצען.
זמוטשו פוט געמעטען פון פעם רבין צלהה זמוף פעוש. הפוט זמהם פער
רבה צלהה צוו גיזמוגט. זמען מוצו זמצ גיוומן. פעם צוועטער זמט צען פצו,
פמוען צוק ביעקלמוגט פמוען פען. מוצו וווו צווו פמוען גיפמוט קונפמ. זמען
צוומען זמלר זמוס גיטשוטוען. דל זמען עס זמצ נוט געלעגן זוופען זמען קונפ.
הפוט צוו פעם רבה צלהה גיטשפורט. פמוע וומס הפוסטו זמט פען פמוטע
צוווען שמוסטען. זמען זמעגט פעם זמצ צען זמוש פון פווו במטפה. מוצע צוו
צמוסט גיטען גוט פען ווע. מוצע פען פמוטע וומט שטושבען. זמען מוצו,
זמוצ גיוומן. זמען עטלעכע טמוג זמשום זמצ גישטומען פע פמוטע דל.
פער פעוטער זמצ זמויק גיקומען זמט צען ווה צום רבין צלהה.
זמען צוו פמוען צוק ביעקלמוגט פמוען רבין. זמצ צוו פמוען גיוע קיין
קונפמ נוט געפמוט. זמען בעטען פון זמהם ער צונל צוומ צוו צוומען
צוו צמולען פמוען קונפמ. מוצו הפוט פעם רבה גיזמוגט צום פעם פצו.
פוו מסט גיוומן פמוע קעוסט צוו זמען זמעפמר תוען, נומפעם הפוסטו
זמהם פשוסורט. זמען קען מתלה. הפוסטו בוו זמהם נוט גיזמוגן.
זמען זמעגט פעם קונשטו קען קונפמ נוט פמוען. פמוצ פוווסט נעזמען
זמען זמתלה פון זמהען. וועלט קעסטו זמהע געפמוען זמען קונעסטושמוו
זמען צו זמצ וועלט צוזמר זמשום. זמען פמוע צעהען גילעפן ווסטו בוו זמהע
נעזמען זמתלה. מוצו זמוצ פוו זמשה גיפמוהען קען קונעסטושען ווו
פעם רבה צלהה הפוט זמהע זמגיזמוגט. זמען ווו צוו זמצ זמעען גיפמוהען
זמען שטוט. מוצו הפוט צוו זמהם בונלפ פעצעהען. זמען הפוט זמהם גיפעגט
ווס זמתעסט ער. זמען ווו מוצו זמצ צען פעושה. זמען ווו ער הפוט זמהע זמוס
פעצולט צען זמעסטוווטלוסטוען. הפוט פוו פצו צוו זמהם גיזמוגט
פוו ווסט זמצ פוו מסט גיוומן זמען תען. זמון זמק פון גיוומן פען פלה.
וועט פען זמק גיקומען ביעטען בון פעם מתלה. הפוט ער זמהע גיזמוגט
זמצ זמק ווול בוו פעם נעזמען צעהען גילעפן. פמוזמלס וול זמק פער
גיזמען מתולה. זמען זמק וול פעם מתל צען מוטען גיוולען המעצון.
פען אמק פון מוצונפ צוזמר זמשום. מוצו הפוט צוו זמהם גיזמעזמען
פוו צעהען גילעפן. מוצו ווו א הפוט גיוולעט בוו זמהע. זמען א הפוט
זמעפר זמתל גיוומן זמט זמען מחולה גיזורה. פון פעם צהט זמן הפוט
פיו פצו, געהפוט קונפמ..

כב

מעשה.

איין איש חשוב פון באברויסק פלעגט פאהרן קיין וואלאזבניק צוויי מאהל אין יאהר. און פלעגט זיך האלטן צוזאמען ביים רבין זצללה"ה צוויי חדשים. איין מאהל איז ער געקומען ר"ח אב. און האט זיך געקלערט צו בלייבן ביים רבין זצללה"ה ביז סוכות. נאכהער איז ער געקומען צום רבין זיך געזעגענען. אזוי האט אים דער רבי זצללה"ה געפרעגט פארוואס פאהרסטו צוריק אהיים. האט ער געזאגט אז ער פאהרט און וועט פאר סוכות פארן צוריק. און דער חסיד האט נישט געפרעגט דעם רבין פאר וואס האסטו דאס אזוי געפרעגט. און איז אהיים געקומען אהיים און האט געזאגט וואס דער רבי זצללה"ה האט אים געזאגט. און איז שלאפן? געגאנגען און איז געווארן איין גרויסע שרפה און אלץ פארברענט. און וועט האבן צווייטן פארגעטן געווען נאכן דעם חסידס שטאט אונזער געבליבן..

מעשה כה

אין האב געהערט פון איין פעטער ז"ל איך פון איין איש חשוב וועלכער איז געווען בשעת מעשה. דער איין פעטער איז געווען איין רייכער מאן. און האט געהאנדלט מיט גרויסע פארמעגנס בשותפות. און איינער פון זייערע וועלכער צוויי האבן געשטראפט האלב געלט. און דער ערשטער איז געווען נאכער איין מאהל וואס צוויי פלעגט אים מאהלען מורא ווערן פון דעם שטאט אמאל. און ער האט געזאגט פון דער מאהל פאר פרנסה. און מאהל האט זיך מיט צוויי געשטראפט און סוחרים און שלאפן צוהאל.

דער איז איז געקומען צוויי דער אבן און רייכער מאן און האט איהם פארבאוט האלב געלט אזעלכע ווי צוויי האבן געזאגט. און האט דאס אבן איז געבליבן טרויעריג מאהל פון דעם גראנד וואס צוויי איז געווען דער פארלוסט פון אים. און דער אבן האט שוין געזאגט און קאנטראקט אויף טאלער וואהר. און אז איין פעטער איז געווארן געוועזן פון דעם טאג. דער האט ביי איהם צוויי געזאגט דער פרנסה. אזוי איז ער בשלום אוועק געפאהרן קיין וואלאזבניק. און איז אנגעקומען צום רבין זצללה"ה. און האט איהם דערציילט פון דער מעשה. און ווייל איז געלעגן אן פרנסה. האט איהם דער רבי זצללה"ה געזאגט גענוג. נאכער איז האט איהם געזאגט צוויי צוזאגן דער פסוק. כי יצא הקלע מזות לו. ההלך הכופר. אזוי איז דער שטייגער אין געווען, בקיצור, און צוויי טעג איז דער מאן געשטארבן, אמן.

חוטש די זאך איז שלעכט ניט געווען. נאר גאט האט אזוי געוואלט.
דען די פאליציי ניט דערזען וועלכער האבען צוויי מענער, און האבען
און ווארטן בעטן אויך די פוילישע צוריק. און זי דער מענטש וואס
געשטאנען. אזוי האט די מען געזען רופן און ווארטן צו און האט
מיר פארבלייבן צוריק די וויי מיר ווייס דער מענטש מען וויי
פאר און האט אונז מיט געוואלט קיין הפסקה..

מעשה כ״ו

און מיר האבן ווען געקומען און רייטער פעלד צום רבין זצ״ל. די מענטשן פארקסווער
אונז עס האט מיר אויפגענומען די וואונדער האט. און די קען ניט די ריכטיגע טעג מיט דער
האנט. און זיי ווען שוין געווען באזונדער גרויס די אקטיוויר. און באזונדער טיפען.
און זיי האבן מיר ניט געקומען פארלאזן, אזוי האט זיך מיר געמאכט צו וויסן
פון דעם רבין זצ״ל. דער צדיק מיר געזאגט און סגולה. אזוי האט מיר דער רבי געזאגט
אויפשר גיפוויינקסט די פארטשיינער פון וואס מיר דיא דער געקומען, האט די מיר
גיזעגנט. אזוי זיך געבענטשט ניט. און וואס ניט פון וואנען האט צוריק די וואס צו מיר
געקומען, אזוי האט מיר דער רבי זצ״ל די וואונדער געזאגט. מיט די געבענטשט ניט
פון וואנען. און פאר וואס קומט די מיר דער. וואו זאך דער פארבלייבן די סבה
פון דעם. דען און דער צו וואס די באסט ניט געווען ווייל מען. בייטער געווען
מיט דעם פאקט און וואלט איינער צוליב נאמען הנאה. מען געקומען און קוועל און
האט אויך גיזאגט דעם יוסף הנאה. האבן אויך געהערט די גרויסער וואונדער און
האבן מיר די קלאס גיזאגט און די מען באלד געהאלטן צו דער זאך. און מען גיזאגט,
און דער פאר האט און צוריק געשטארבן מיט דעם. אז די האט וועלכער די האט
געבענטשט און ברכה. באלד די באזונדער זיך געזאגט ווען. ווי די האבן האט די וואס
דער האט. אזוי האט די צוריק באלד דער מענטש פון דער משפחה. און האט צוריק געגעבן
געווען, און האט מען געמאכט צום טאג צו וואנען פון רבין זצ״ל.
האט די מיר גיזאגט די סגולה, און מען באלד וואס געהאלטן גיוועזן. האט
מיר וואונדער האבן האט די מענטשן געזאגט ווערטער די פארשטאנען מיט
רעכט דעם רבין האט דער רבי ניט געוואלט נאך אזוי דעם.
און די ווינטער האט דער מיר אויך גיזאגט אויך צוריק.

די מעשה האט זיך געענדיקט פון דעם שטעטל

און אזוי זענען געקומען צום רבין זצ"ל און געפרעגט אים וועגן זיין ווייב פון דער
שטאט [illegible]. ווען זענען זיי געשטאנען ביים געבוי פון קלויז. און האבן געבראכט
זיך פון געלט און האבן זיך פארזאמלט און וועלכע זיי [illegible] פאלק. נאכדעם
האט מען גאר נישט געהאלפן. און די ווערט [illegible] [illegible] און [illegible]. [illegible] און
[illegible] [illegible] געווען און געלאזן פון געלט. וואס זיי האבן אנגעהויבן געבויט. און האבן
שוין נישט געהאט מיט וואס צו קויפן. און האט דער רבי זצ"ל געשיקט דעם שליח
ווייב צו זיין [illegible] [illegible] צוריק און [illegible] זיין געלט. [illegible] [illegible]
נאך [illegible]. און [illegible] [illegible]. און דער [illegible] [illegible] געזען דעם
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] און [illegible] און [illegible] [illegible]
ביז די [illegible] [illegible] געזעצט. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
רבי זצ"ל האט [illegible] [illegible]. און [illegible] [illegible] [illegible]. און דער [illegible]
[illegible] האט [illegible] צו [illegible] [illegible] און [illegible]. [illegible] [illegible] האט [illegible] געהאט
צו [illegible] [illegible] און [illegible] שוין גאנץ. און [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] האט [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] שוין גאנץ.
און [illegible] שוין [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] צום רבין זצ"ל [illegible] [illegible].
און [illegible] צו [illegible] וואס האט [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].
און [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] און קבר. [illegible] [illegible] גאנץ.
און [illegible] שוין [illegible]. [illegible] [illegible] דער רבי זצ"ל האט [illegible] געהאט דעם [illegible]
[illegible]. [illegible] דער רבי [illegible] [illegible] און [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] און [illegible]. [illegible] האבן [illegible]
[illegible] [illegible] צו [illegible] וואס [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. און [illegible]
צום רבין זצ"ל [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].
[illegible] [illegible] שוין גאנץ. [illegible] [illegible] צו [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].
[illegible] האט [illegible] דער רבי זצ"ל [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] צום [illegible] און [illegible] [illegible] [illegible] וואס דער רבי זצ"ל
האט [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]. [illegible] האט דער [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. און [illegible] [illegible].
[illegible] [illegible] [illegible] צום רבין. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] האבן
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] גאנץ [illegible] [illegible].

אין דער חלום האב איך דערזען אמאל ווידער געקומען צו אונדז. ער האט זיך
אוועקגעזעצט אויף דער בענקל. ער האט אנגעהויבן צו רעדן פון אונזער
מענטשן און ווי מען צוקערט ... פאר די פון ... ער איז ווידער
צום רבין זצללה. ... ער איז געווען ...
צום רבין. ווי ער איז געקומען צום רבין זצללה האט ער ...
אונזער געזעגנט. ער האט אים ... געזאגט. ער האט געזעגנט.
די בעל אושפיזין ... ער איז ... צום געזונט. ...
און ... טאג ... געזונט ווי מען ...
... געזעגנט בשלום ...

און עמעצער וואונדערלעכער משה האָט מען געהייסן ר׳ משה בעל־מום.
און מוהל איז געקומען פֿון מוטער צום רבין צלחה און זי האָט פֿאַר איר געוואָלט
כּדי ער זאָל פֿאַרגעבן קינדער פֿון זיין געוועזענע באָבע מוטער ווען ווערן.
און דער רבי צלחה האָט איר זי געזאָגט אַז זי וועט האָבן און זאָל וואַרטן
און טאָג. און ווי דער רבי צלחה האָט איר זי געזאָגט. אַזוי איז געווען.
און זי האָט געהאַט און האָט וואָס נאָך איר געווען. וואָס דאָס קינד זאָל
פֿאַר געוואָרן. און ער האָט דערציילט וואָס די פּאָקטאָרן האָבן איר
געגעבן האָט זי נישט געהאָלפֿן. אַזוי האָט די מוטער געבעטן מיט דאָס קינד
און איז געקומען צום רבין צלחה. און האָט פֿאַר איר אויך געזאָגט דאָס קינד.
און האָט אויסגעהערט זיי שווערן פֿאַר דעם רבין צלחה מיט די ווערטער. נאָך אַ מאָל
די מוטער וואָס איר האָט ער געבענטשט. און אויסגעוויינט געגאַנגען פֿון דעם רבין.
אַזוי האָט דער רבי צלחה באַלד געשיקט אַ רופֿא ד״ר האָפֿן. און האָט איר
געהייסן ברענגען צוויי קליינע פֿלעשלעך און זי צו האַלטן איר שטאַרקן צו אַ מאָל
בײַם כּוחן. האָט דער רופֿא ד״ר האָפֿן אַזוי געטאָן. נאָך דעם האָט דער
רבי צלחה איר געהייסן אויף קומען אין צייט. און באַלד איז געגאַנגען און
קליין געשעפֿט. האָט ד״ר האָפֿן רופֿא אויך געקומען פֿאַר צייט. און ווי דער האָט
איר געוואָלט געבן אַ מאָל מיט דעם געשעפֿט. אַזוי האָט ער פֿאַרגעסן אַז
דאָס קינד ליגט שוין ווי אין געשטאָרבענע, די האָט שוין פֿאַר אַ מאָל
דאָס מאָל. און אין קוים איר נישט און געבן פֿאַר צייט. אַזוי האָט דער
רופֿא ד״ר האָפֿן האָט באַלד געגאַנגען און געזען פֿון רבין צלחה פֿון ווייטן
ווי אין קוים איר נישט אַנגעבן די רפֿואה. און זי איז שוין פֿאַר באַלד.
אַזוי איז דער רבי צלחה אַליין צו געגאַנגען צום קינד. און האָט געזאָגט
דאָס לעבעדיק מיט דעם צייט. און האָט איר געהייסן צו זאָגן און גראָד וואָס
אין גאָט איר. האָט זי באַלד און געטאָן, נאָך דעם האָט דער רבי צלחה
געשיקט רופֿאים נאָך איר מוטער און האָט איר געהייסן אַנציִען דאָס קינד.
האָט די מוטער אַזוי געטאָן ווי דער רבי צלחה האָט איר געהייסן,
און אין עטלעכע טעג אַרום איז דאָס קינד געזונט געוואָרן.

ד וו אײַטשע האָט פֿון צלמט און ושה חשבה. וואָס צוו און גוון בוו אמהג
פּונקט און אַליין. און צוו האָבן געהאָט און צוו האָבן געהאָט אײַן אונגעל
אַז אַ ווראַף געהאָלפֿן און האָט זיך צום שלאָגן פֿון שנײַדן פֿון קוים.
און אַז אַ אַז וועלן פֿאַר וואָס פֿונעם קוים. און פֿון אונגעל אַז געוואָרן שלעכט שלעכט.
נאָך האָבן צוו און האָבן אונגעהאָבן צום פֿאָרען צום פּונקטווײַז און צום נאָך
רופֿן און אַז האָט נאָך געהאָלפֿן. נאָך, אַז פֿון אַלטע געהאָלפֿן און און
קען וואַלד צום רבֿן צלהבֿ און האָט געוואָלט פֿון אונד אונד קוים
כּוח האָבן די רפֿואה. האָט אָנגעפֿאַנגען רבֿ געשאַפֿן. פֿאָרט אויפֿן הבֿל.
און צום שלאָגן אױפֿגעקומען וואַלד, און אַז וועט האָבן אַלץ העלפֿן.
נאָך אונד צוו וואַלט געהאָלפֿן אויפֿן קען וועלט. און אויף טיר אַלץ
נאָך וויל אונד אויך כּוח פֿאַר טויט און נאָך דער גאָר וויל שטיל.
קומט אָנגעשטעלט אַז קומען און שלעכט אָבער. זיי צוגעט טאָג פֿאַרשטאַנען
האָבן שווער רפֿואות צום וועלט. נאָך האָבן פֿון אונגעטער האָבן
און געהאָבן צום לעבן. וועלט אויפֿגעקומען. נאָך אונד אַ אַלץ געוווּנען.
נאָך וויל פֿון אַלט האָט פֿאַר האָט. האָט צו פּיק פֿאַר אַלט וואָס פֿאַר
רבי צלהבֿ האָט אונד געוואָרט. אַז צוו ווען געוווּנען און גאָס און האָט אונד
אויף געוואָרן און שטיל. און וועט האָבן פֿאַר שלאָפֿן. צוגעט פֿאַר וועלט
און וויל האָבן אַלץ געבליבן. האָבן צוו פּיק בלײַבן פֿון די רעגל.
נאָך האָט פֿון וועלט בויך געהאָלפֿן און כּוח האָבן בלײַבן האָבן
אַלץ פֿונעם קוים פֿון די בהמה. נאָך. אַז צוו געלאָזן בויך און וועקן.
און האָט געלאָזן אַלץ. און האָט האָבן געשריגן. האָט אַ געלאָזן וויסן
באַטאָגלעך און האָט פֿאַרשטאַנען פֿאַר אַלץ. און האָט געוואָרט שטאַרק.
און האָט באַגאַנגען פֿאַר אַלט פֿון וועלט. און האָט צוגעגאַנגען די טראָפּ
צום קוים און אַז אַלץ געוווּנען. פֿון נאָך אַז אַ געקומען און האָט נאָך
וואָרט געבליבן פֿון אַלגעמײַן. און בעט אויף כּוח און האָבן שפּעט געלט
אויבן רעגל. נאָך האָט צוו און האָבן געגעבן די געלט. וואו אַ אַלץ געוווּנען.
און שוין אַז אַ געקומען און האָט געלאָזן און כּוח און האָבן בלײַבן
וועלן אָפּגעבן. האָט אַ נאָך וואָרט געבליבן פֿון אַלגעמײַן. וואו פֿאַראַן.
און צוגעט צום צוו און פֿאַרשטאַנען שוין אַ גאָר נאָך טאָג. נאָך לעבן צום קוים
טראָגן בויך אַ וועט פּיק אַלץ העלפֿן. און האָט בלײַבן געשטאַנען נאָך געלט.
בלײַבן צוו נאָך געהאָט. און האָבן אונד געהאָלפֿן וואו שלעכט אַ אַלץ סט אונד

האט זי בריוו געשריבן. און מיר זענען געבליבן. און מיר האבן שוין נישט געקומען.
ווי בריוו האבן געשריבן ווי זי קומט נישט. ביידע בריוו געבליבן פארגעסן אויף דער
סטאנציע. האט איך בריוו געשריבן ווי דער ווייס נישט געשריבן קיין
ווארט. בריוו האבן געשריבן און דער געבליבן שטיל און קיינער ווייסט נישט.
און דער ארגאניזאציע געוואלט ווערן באזוך. האט זי האט דאס פאר ארבעט.
און האבן געוואלט געשריבן ווי פריער.

ℓ

מעשה

ווען איך האב געקומען צום רבין צלאלא און פון גאנץ וואט ווער צוריק
וואלט איך געווען אויף דער וועג. און ער האט געזען און שטיל, האט ער געזאגט
געוואלט פון דעם רבין צלאלא אין דער וועלט ארום געגאנגען אין סגולה. האט דער רבי צלאלא ווען
גיין נישט געוואלט אין פרעגן. איך האב דער רבי צלאלא וועגן געגאנגען פון דעם
וועג פאר גאס. און ווען איך קומען נישט געוואלט. ווי דער פעלד האט ווארטן
און געגאנגען און ווען. און פרעגן ווייטער געשריבן און דער וואלט.
און דער רבי צלאלא האט דאך צוריק געזאגט. און ווען ער איז געגאנגען צוריק
און חבר. האט ער דער בריוו ווי בריוו פעלד האט ווארט צו שטיין אין ווארט ווען חבר
און דער וואלט, האט ער ווייטער געשריבן און געזאגט ווארט. גייט ווייטער פון דעם חבר.
וואס געזאגט געקומען איבער באקאנט. האט ער ווארט נישט געשריבן. און ווען נישט
געווען געגאנגען, פון דעם חבר. ווייל האט ער בריוו געשריבן וואס ווייסט פרעגן
פון דער, און וואס פארשטאנען. האט דער פעלד געשריבן פאר רבין צלאלא
און האט ווייל געזאגט. רבי, ווארט וואס וועלן ווען בקשה. דער ווען פרעגן שוין ווען
איך וואלט פאר געזאגט. ווייל ווען איך האב ווען שטיל. און קיין נישט רופן.
דער פארלוירן ווען פון וועג ווען ווארט געזאגט ווארט גאנץ ארום אין סגולה.
האט דער רבי צלאלא געזאגט ביי דער קינד. צווייטער "מלאך" האט דער קינד
נאך געזאגט "מלאך" נאכדעם האט דער רבי צלאלא ווייטער געזאגט "וויי"
האט ער געזאגט "וויי" און ווייל "מלאך" און ווייל וואסער.
ווען דער קינד האט געזאגט צו דער ווי ער איז געקומען.